

We wrześniu 2013 r. wprowadzona została istotna reforma funkcjonowania rynku gazu ziemnego w Polsce. Zmieniono wówczas ustawę Prawo energetyczne, wprowadzając obowiązek sprzedaży 30 proc. gazu ziemnego w 2013 r. za pośrednictwem giełdy (tzw. obligo giełdowe). Wielkość sprzedaży przez giełdę miała wzrastać do 40 proc. w 2014 r. i 55 proc. w 2015 r. i latach następnych.

Obowiązek został w praktyce nałożony na jedną spółkę, tj. PGNiG. Obowiązkowe pośrednictwo giełdy w tak znaczącej ilości transakcji na hurtowym rynku spowodowało naturalną konieczność dostosowania jego całego modelu, gdyż nałożenie tego obowiązku łączy się nierozdzielnie z koniecznością zakupu tych samych ilości również przez giełdę. Nie wprowadzono jednak żadnych regulacji motywujących do zakupu przez giełdę, co spowodowało poważne trudności w sprostaniu temu obowiązkowi przez PGNiG, jako sprzedawcy. Niejako dokończeniem tej reformy wydaje się obecnie procedowany projekt zmiany ustawy Prawo energetyczne, wprowadzający instytucje tzw. sukcesji generalnej.

Sukcesja generalna to konstrukcja prawna, na podstawie której w miejsce dotychczasowego sprzedawcy gazu dla gospodarstw domowych oraz małych i średnich przedsiębiorstw (zużywających w jednym punkcie odbioru do 25 mln m³ gazu rocznie) wchodzi, z mocy ustawy, inny podmiot. W pozostałym zakresie treść umowy nie ulega zmianie. Tak powołany nowy podmiot konkurować będzie w tym segmencie rynku z innymi podobnymi przedsiębiorstwami, co powinno pozytywnie wpłynąć na jakość usług dla odbiorców.

[mc4wp_form id="84"]

Zmiana ta ma zapewnić płynne przejście do nowego modelu rynku, przy niezakłóconym dostarczaniu gazu dla gospodarstw domowych oraz małych i średnich przedsiębiorstw, na podstawie dotychczasowych umów, bez konieczności zawierania nowych umów przez ok. 6,7 mln odbiorców, zużywających rocznie 9 mld m³ gazu ziemnego, czyli ponad 54% krajowej konsumpcji. Konieczność podpisania kilku milionów nowych umów w bardzo krótkim czasie mogłoby bowiem prowadzić do pogorszenia sytuacji odbiorcy.

Zmiana ta jest również odpowiedzią na rekomendację Prezesa UOKiK z 2012 r., który postulował rozdzielenie obrotu hurtowego i detalicznego na rynku gazu ziemnego oraz odnosi się do Komunikatu Prezesa URE 21/2013, w którym uzależniał on dalsze etapy liberalizacji rynku od wejścia w życie przepisów gwarantujących publiczną sprzedaż gazu ziemnego.

Sukcesja generalna nie jest niczym nowym na rynku energii. Była już zastosowana w 2007 r. na rynku energii elektrycznej, gdzie za pomocą takiego samego mechanizmu, przy poszanowaniu praw odbiorców, zapewniono wzmocnienie konkurencji na rynku. Pozytywne doświadczenia z tamtą zmianą mogą również przełożyć się na te wynikające z przedmiotowej nowelizacji.

Zmiana ta powinna gwarantować nie pogorszenie sytuacji odbiorców względem dotychczasowych warunków umowy. Chodzi o jakość obsługi oraz cenę płaconą za gaz. Ma to być gwarantowane poprzez: (1) solidarną odpowiedzialność dotychczasowego sprzedawcy i nowego za zobowiązania względem odbiorcy, (2) obowiązywanie dotychczasowej taryfy PGNiG (czyli cen dla odbiorcy) do czasu uzgodnienia nowej z Prezesem URE, (3) zagwarantowanie odbiorcy możliwości wypowiedzenia umowy, o której to możliwości powinien być poinformowany.

Długofalowo, mechanizm ten może spowodować, że na rynku hurtowym pojawi się więcej graczy. Wolumen gazu kupowany na potrzeby tych 6,7 mln odbiorców naturalnie przyciągnie innych graczy do rynku giełdowego. Ważne jest, aby rynek ten był uzupełniany o nowe produkty giełdowe, dostosowane do zindywidualizowanych potrzeb jego uczestników. Nieuniknionym kolejnym elementem dalszego rozwoju rynku jest zniesienie taryf, przynajmniej dla odbiorców innych, niż odbiorcy socjalno-bytowi.

Źródło: Rzeczpospolita. [Czytaj dalej...](#)